

ชื่อเรื่อง	การอนุรักษ์และสืบสานประเพณีการแห่เรือบั้งจังหวัดเพชรบุรีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ผู้วิจัย	พระไชยยา พิณบรรเลง
กรรมการควบคุม	อาจารย์ ดร.วิศนี ศิลาตระกูล และอาจารย์ ดร.อัญชติ จันทาโก
ปริญญา	ศศ.ม. สาขาวิชา วัฒนธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2552

บทคัดย่อ

ปัจจุบันประเพณีการแห่เรือบั้งในแต่ละท้องถิ่นหายากขึ้น เนื่องจากไม่มีผู้สืบสาน วัฒนธรรมอันดีนี้ การวิจัยการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีแห่เรือบั้งจังหวัดเพชรบุรี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของประเพณีแห่เรือบั้งจังหวัดเพชรบุรี ปัญหา และแนวทางการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีแห่เรือบั้ง จังหวัดเพชรบุรี งานวิจัยเชิงคุณภาพนี้ ใช้วิธีการศึกษาเอกสาร การศึกษาภาคสนามในพื้นที่อำเภอท่ายาง และอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน ประกอบไปด้วย กลุ่มผู้รู้ จำนวน 20 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน 30 คน และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั่วไป จำนวน 20 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ตลอดจนการสนทนากลุ่ม การตรวจสอบข้อมูลใช้เทคนิคการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation Technique) และนำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. การเล่นแห่เรือบั้งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ กล่าวคือ เมื่อแม่น้ำเพชรบุรีแห้งขอดอันมีสาเหตุมาจากการสร้างเขื่อนปิดกั้นแม่น้ำเพชรบุรี การเล่นแห่เรือน้ำที่เคยเป็นที่นิยมเล่นของชาวเพชรบุรีมาแต่เดิมไม่สามารถเล่นได้อีก จึงได้มีผู้พัฒนารูปแบบการเล่นให้มาเล่นบนบกได้ แล้วเรียกกันว่าแห่เรือบั้ง ซึ่งมีรูปแบบการเล่นคล้ายกับการแห่เรือน้ำ ต่างกันตรงที่การเล่นแห่เรือบั้ง จำลองเรือขึ้นมาเล่นบนบก ส่วนเพลงที่นำมาเล่นก็ยังคงมีลักษณะเช่นเดียวกับการแห่เรือน้ำ และมีลักษณะที่ไม่ต่างไปจากเพลงพื้นบ้านอื่นๆ

2. ปัญหาของประเพณีการแห่เรือบั้งจังหวัดเพชรบุรี มีหลายประการ คือ การละเล่นมีรูปแบบเรียบ ๆ ไม่สลับซับซ้อน จึงไม่ตอบสนองอารมณ์ ความรู้สึกของผู้ดูหรือผู้ชม ไม่ได้ได้รับความสนใจจากกลุ่มเยาวชน พ่อเพลง แม่เพลง ปัจจุบันลดจำนวนลงเรื่อย ๆ บางคนเลิกไปประกอบอาชีพอื่นจึงขาดผู้สืบทอด มีความบันเทิงรูปแบบใหม่ ๆ หลุดเข้าสู่อำเภอ

เพชรบุรีตลอดเวลา จึงดึงความสนใจจากผู้คนได้มากกว่าการเล่นพื้นบ้าน และองค์กรภาครัฐยังทำงานไม่ประสานกัน ต่างฝ่ายต่างทำ และไม่ให้ความสนใจเพลงพื้นบ้านเท่าที่ควร

3. แนวทางการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีแห่เรือบั้งจังหวัดเพชรบุรีมี 2 ประการ คือ

- 3.1 แนวทางในการอนุรักษ์มี 4 ส่วน คือ (1) องค์กรบริหารส่วนตำบล(อบต.) ให้ความสำคัญกับการแห่เรือบั้ง และเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านนโยบายและทุนสนับสนุน (2) โรงเรียนจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนการเล่นแห่เรือบั้ง และเพลงพื้นบ้าน สนับสนุนงบประมาณจ้างวิทยากร และหาอุปกรณ์การเล่นอย่างต่อเนื่อง (3) พ่อเพลง แม่เพลง จัดตั้งกลุ่มพ่อเพลง แม่เพลงแห่เรือบั้ง มีการพบปะ ปรึกษาหารือถึงปัญหา และแนวทางการแก้ไข และ (4) ประชาชน จัดตั้งกลุ่มหรือ องค์กร เพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการเล่นแห่เรือบั้ง

3.2 รูปแบบการอนุรักษ์มีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ (1) อนุรักษ์ของเดิมไว้เป็นแม่บท โดยการอนุรักษ์รูปแบบ คือ อนุรักษ์ เรือ เครื่องแต่งกาย และเพลงในรูปแบบเดิม และการอนุรักษ์เนื้อหา โดยการศึกษาและเก็บเรื่องราวที่เกี่ยวกับการแห่เรือบั้งไว้ให้เป็นระบบ (2) ปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เหมาะสมกับยุคสมัย แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้ และ (3) สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการเล่นแห่เรือบั้ง โดยนำเสนอในรูปแบบของความบันเทิงนำเสนอในรูปแบบของการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวสนใจและจะช่วยให้อนุรักษ์ประเพณีพื้นบ้านนี้ต่อไปได้

โดยสรุป การอนุรักษ์และสืบสานประเพณีการเล่นเรือบั้งจังหวัดเพชรบุรี จะต้องอาศัยหน่วยงานจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) จะต้องให้ความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและหาทุนสนับสนุน ตลอดจนการจัดตั้งกลุ่ม และองค์กรในการกำหนดนโยบายและแนวทางเกี่ยวกับการเล่นแห่เรือบั้ง เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานประเพณีการเล่น และร้องเพลงพื้นบ้านด้านอื่น ๆ ต่อไปได้

TITLE Conservation and Adherence to the Land-Boat Singing Tradition of Changwat Phetchaburi for Sustainable Tourism Promotion

AUTHOR Phra Chaiya Phinbanreng

ADVISORS Dr. Wisani Sintrakol and Dr. Anchali Chanthapho

DEGREE M.A. **MAJOR** Cultural Science

UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2009

ABSTRACT

The land-boat singing tradition in each locality currently more difficult to because there are no people to adhere to this good culture. This study of conservation and adherence to the land-boat singing tradition of Changwat Phetchaburi for sustainable tourism promotion aimed to investigate the background of the land-boat singing tradition of Changwat Phetchaburi, problems and guidelines for conservation and adherence to the land-boat singing tradition of Changwat Phetchaburi : This qualitative research study used documentary study and field study in the areas of Amphoe Tha Yang and Amphoe Ban Lat, Changwat Phetchaburi : The sample of 7 persons comprised a group of 20 key informants, a group of 30 practitioners, and a group of 20 general involved persons. Data were collected using formal and informal interviews, participant and nonparticipant observations, and focused group discourse. The collected data were checked using the triangulation technique. The study results were presented by means of a descriptive analysis.

The results of the study were as follows :

1. The playing of land-boat singing emerged from the geographical, environmental change. That was, when the Phetchaburi river dried up due to the construction of a dam which blocked the river, the play of water-boat singing which formerly used to be popular among Phetchaburi people could not be made again. Therefore, some people developed a form of play to be able to play on land, called “he ruea bok” (land-boat singing) Its form of play was similar to water-boat singing. The differences were the play of land-boat singing, and modelling boats to play on land. The songs used for

singing still had the same characteristics as those for water-boat singing, and they did not have different character visits form other folk songs.

2. There were several problems of the land-boat singing tradition of Changwat Phetchaburi. These problems included : The play had plain and simple forms without complexity, causing no responses to emotions and feelings of spectators or audiences. The play did not interest groups of young people. The number of male and female singing teachers at present is gradually decreasing. Some of them gave up this career and turned to do other careers, thus it was a lack of adherents. Other new forms of entertainments have flowed into Changwat Phetchaburi all the time. They could draw more attention of people than folk plays. State sector organizations did not work coordinatively. They worked separately and were not interested in folk songs so much as they should be.

3. There are these 2 guidelines for conservation and adherence to the land-boat singing tradition of Changwat Phetchaburi :

3.1 The guideline for conservation has these 4 parts : (1) Tambon Administrative organizations (TAO) give the importance to land-boat singing and participate in the policy and supporting funds. (2) The schools construct a curriculum for learning and teaching the play of land-boat singing and folk songs, support with budgets to hire resource persons and provide play-materials in continuity. (3) Male and female singing teachers set up groups of male and female land-boat singing teachers to meet and discuss problems and guidelines for solving problems. (4) People set up groups of organizations for determining policy and guidelines for playing land-boat singing.

3.2 For the forms of conservation, there are these 3 stages of operation : (1) Conserve the old tradition to be models by conserving the forms including conservation of boats, costumes, and songs in original forms, and conservation of contents by studying and storing accounts of land-boat singing systematically. (2) Adjust the forms to suit the era but the local intensity must be retained. (3) Build up the added values for land-boat singing by present in the format of an entertainment presents in the format of the tourism , for , a tourist will have taken an interest and help conserve folk this custom next.

In conclusion, conservation and adherence to the land-boat singing of Changwat Phetchaburi must rely on agencies from several sections. Particularly tambon administrative organizations (TAO) must give the importance to and participate in determining the policy

and providing supporting funds ; and setting up groups and organizations for determining the policy and guidelines for playing land-boat singing to promote sustainable tourism. The study findings can be used as information for conserving and adhering to the traditions of playing local games and singing in other aspects in the future.

